

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.09.2017 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Bloomberg TV](#)

✓ **ДОБРИН ИВАНОВ, ИЗП. ДИРЕКТОР НА АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ:** Хубаво е в ЕС да няма разлики в заплащането, но готови ли сме за това

Изтичането на млади и образовани хора от Източна към Западна Европа е също форма на социален дъмпинг и трябва да стане предмет на регулация

- Г-н Иванов, може ли Източна Европа да обърка сметките на френския президент Еманюел Макрон? Неговата обиколка преди десетина дни бе коментирана разнопосочно - от важна стъпка срещу т.нар. социален дъмпинг в ЕС на старта на новия политически сезон, до едва ли не фиаско на опита му да събере подкрепа за предлаганите реформи. Вие как оценявате предлаганите реформи в директивата от 1996 г., която вече бе преправяна през 2014 и 2016 г.?

- Този въпрос до голяма степен е политически. Реформата в командироването на работници в ЕС бе заложена в предизборната програма на президента Макрон и той, както виждаме, започва да изпълнява своите обещания. Подобна реформа ще защити интересите на френските работници и на френските работодатели, които плащат по-високи възнаграждения и осигурителни вноски. Истина е и че тя би задълбочила европейската интеграция.

Проблемът обаче е, че т.нар. социален дъмпинг има две страни. Източна Европа, и в частност България, също трябва да защитят националните си интереси. Защото исканата промяна е несъмнено във вреда на страни като нашата. И ако тя бъде наложена във вида, в който Европейската комисия предлага, и още повече с промените, за които Франция настоява, това за нас би означавало загуба на работни места.

- Европейската комисия предложи времето за командироване в чужбина да бъде ограничено до 2 години, след което работниците трябва да се приберат или да започнат да плащат осигуровки в приемащата държава. Франция и Австрия обаче предлагат максимален срок от 1 година. Защо е толкова съществена тази промяна?

- В момента в директивата няма срок за командироване и ако такъв бъде въведен, това силно ще затрудни източноевропейските работодатели, изпълняващи поръчки и предлагащи услуги в Западна Европа. Прилагането на принципа "За равен труд - равно възнаграждение", за който президентът Макрон настоява, също ще създаде трудности на източноевропейските работодатели. Сега те са длъжни да плащат минималното възнаграждение за страната, в която командироваат. Вдигането на заплатите на техните работници ще вдигне разходите им и ще оскъпи крайния продукт, което ще ги направи неконкурентни. И третият момент - плащането на осигуровки в приемната страна, след като въведеният в директивата срок изтече, ще бъде в ущърб не само на българския работодател, но и на България. Защото тези средства ще отиват в чуждата осигурителна система. Така че интересът на България и на източноевропейските държави е директивата да не бъде променяна и да продължи да действа в сегашния ѝ вид.

- На четиристранната среща в Залцбург Чехия и Словакия обещаха на Макрон подкрепа за спорната реформа. Но словашкият премиер Роберт Фицо внимателно подхвърли, че Унгария, и преди всичко Полша, която е с най-много командировани работници - близо 430 000, също трябва да се присъединят. Във Варна Макрон също сериозно нападна Полша, но това едва ли ще промени позицията на правителството на Беата Шидло, според което директивата е насочена срещу полските интереси. Ще мине ли тази реформа?

- По-всяка вероятност да. Но ще се търси приемлив компромис и в сроковете, и в изплащаните възнаграждения. Хубаво е, че по време на срещите на президента Макрон тези въпроси не бяха обсъждани извън всякакъв друг европейски контекст. Защото една от целите на френския държавен глава бе да се запознае с конкретните искания на тези страни.

Всъщност медиите представиха договореното на срещата в „Евксиноград“ като някаква сделка: България е възможно да подкрепи промените в директивата, ако получи подкрепа от Франция при кандидатстването си за членство в Шенген, в еврозоната и в ОИСР. Струва ми се обаче, че обещанията, които получихме, не са реципрочни. Защото директивата се приема с квалифицирано мнозинство от 55% от страните – т.е. 16 от 28-те, които да представляват 65% от европейското население. Докато дори Франция да ни подкрепи за Шенген, не е ясно дали Холандия или друга държава няма да ни препъне, тъй като приемането на новите страни става с единодушното съгласие на всички. Аналогичен е въпросът и за приема на България в чакалната на еврозоната, където решаващата дума има ЕЦБ. Подобна е ситуацията и с членството в ОИСР.

- България има доста скромно участие на този пазар. В кои браншове и колко работници българските компании командироваат?

- Ефектът за България наистина няма да е чак толкова голям. По данни на френския статистически институт около 14 000 български работници са били командировани в страната през 2015 г., което не е голямо число. Основно българи работят в няколко сектора в Западна Европа - транспорт и строителство. Ако промените в директивата бъдат приети, ние най-

вероятно ще загубим тези работни места. Но на фона на незаетите около 50 хиляди работни места в страната най-вероятно няма да има големи сътресения.

Въпросът обаче е принципен: няма ли тази реформа да наруши свободното движение на капитали, хора и стоки? И пак ще повторя - да, мерките, които се предлагат, са крачка към по-задълбочена интеграция в Европа. Да, хубаво е в Европа да няма разлики в заплащането, в осигуряването, да има обща отбрана и т.н. Но дали сме готови за това?

- Сухопътният превоз на стоки с тирове ли е най-уязвимата за българските фирми дейност?

- Транспортът най-вероятно ще бъде изключен от тази директива. Между българския министър-председател Борисов и президента Макрон се обсъждаше вариантът директивата за командироването на работници да важи само за услугите, а за транспортните работници да има отделна директива, в която нещата ще бъдат регламентирани по друг начин.

При всички случаи обаче в рамките на ЕС се върви към повишаване на регулациите и уеднаквяване на условията. А това означава загуби за страни като България. По две направления - по-малко постъпления в държавния бюджет, тъй като страната ни ще загуби бизнес и следователно данъци и осигуровки. Защото става дума за загуба на конкурентоспособност. Разликата в жизнените стандарти на Изток и на Запад продължава да е голяма, а кохезионната политика на ЕС не се оказва особено ефективна. Източна Европа изостава. Ако бързаеме прекалено към интеграция и този социален дъмпинг прерасне в данъчен - ако тръгнем към изравняване на данъците, или здравен – при изравняване на здравните вноски, тази част от Европа, която се нуждае от развитие, ще загуби своите конкурентни предимства. Което означава, че ще загуби инвестиции, работни места. И вместо сближаване ефектът ще бъде раздалечаване на т.нар нова и стара Европа.

- Какво е решението тогава?

- Няма универсално решение, което да удовлетворява цяла Европа, тъй като интересите на източно- и западноевропейските страни по въпроса са противоположни. Искам да посоча един много важен проблем, който не се дискутира често, не беше и предмет на разговорите на президента Макрон. Говорейки за социален дъмпинг и за кражба на работни места от български фирми, трябва да обърнем внимание на един друг факт. Само за последните 15 години от България емигрираха над 1 милион души, които живеят и работят в западните страни. Това са предимно млади и образовани хора, на които българската държава е платила обучението. А те допринасят за създаването на брутният вътрешен продукт на други страни. Живеят и потребяват в тези страни, което също ги облагодетелства. Този въпрос също трябва да се постави на масата на преговорите като негатив за нас от интеграцията. Защото това е загуба на работна сила, на „мозъци“ за българската икономика, също форма на социален дъмпинг. В това отношение също е необходима общоевропейска политика.

- Не смятате ли, че източноевропейските фирми имат съществен принос за това изтичане на хора и мозъци заради ниските заплати и лошите условия на труд?

- Основната причина за ниските възнаграждения на работниците в Източна Европа е структурата на икономиките. За да се повишат възнагражденията, трябва да се повиши производителността на труда чрез инвестиции в технологии. Тук отново трябва да спомена кохезионната политика на Европа и европейските фондове, чрез които основно се финансират тези политики. Българският работодател все по-високо оценява човешкия капитал и все по-често инвестира в неговата квалификация.

- Авторитетната бизнес асоциация Business Europe твърди, че реформите в директивата за командироването ще доведат до несигурност и ще увеличат административните тежести на компаниите. Тя призовава по-скоро да се засили борбата с незаконните практики. Как очаквате да се развият нещата?

- Сивата икономика в пазара на труда създава конкурентни предимства на некоректните работодатели и ощетява бюджетните системи на държавата. Наистина сивата икономика и черният пазар в Източна Европа са по-големи и това влияе негативно върху осигурителните системи и върху нивата на заплащане. Тоест ако бъдат насочени усилия и мерки за ограничаване на сивата икономика на пазара на труда при нас, това ще повиши заплащането, ще повиши и постъпленията в осигурителните системи и в бюджета. Несъмнено това е подкрепа за кохезията.

- Политиката на ЕС, която регулира трудовия пазар, е особено гореща тема във Франция, където безработицата е висока и крайнодесният Национален фронт призовава за отказ от сегашните европейски правила. Социалният дъмпинг се изтъква и за една от причините за Брексита. Какво трябва да се регулира и какво не на трудовия пазар в Европа?

- Според нас трябва да се намалят регулациите, намесата на администрацията на пазара на труда. Ние смятаме, че минималните работни заплати трябва да бъдат договаряни ежегодно между работодатели и синдикати, като се отчитат икономически показатели като ръст на производителността на труда, ръст на БВП и т.н.

- А какво очаквате да се случи с работещите българи в Обединеното кралство заради Брексит?

- Във Великобритания работят не малко българи. Част от тях заемат позиции, изискващи висока квалификация, в Лондонското сити например. По-голямата част обаче са по-ниско квалифицирани и работят в селското стопанство и преработващата промишленост. Ако между Европа и Великобритания не бъде договорен статутът на европейските работници след Брексит, те най-вероятно ще трябва да се върнат в родните си страни. Това ще нанесе сериозни сътресения на британската икономика, като ще пострадат цели икономически сектори - автомобилостроене, хранително-вкусова промишленост, селско стопанство и т.н. Но за източноевропейските работодатели може и да е добра новина, защото икономиките на техните страни ще бъдат подкрепени от допълнителна работна сила и проблемът с дефицита на кадри няма да е толкова остър.

ВИЗИТКА

Добрин Иванов има магистърски степени по счетоводство и контрол от Икономическия университет във Варна и по право от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

От 2009 г. до момента е изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България, която е национално представителна организация на българските работодатели.

Зам.-председател е на Националния съвет за насърчаване на заетостта към Министерството на труда и социалната политика, член е на Съвета към изпълнителния директор на Агенцията по заетостта и на Комитета за наблюдение по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", финансирана от Европейския социален фонд

[Bloomberg TV](#)

✓ Само 8% от българите имат достъп до електронното си здравно досие

Боян Бойчев в Бизнес старт, 01.09.2017

В България общият процент здравно осигурени е 88% от населението, а в Европа средният процент е 98%. Това каза Боян Бойчев, Асоциация на индустриалния капитал в България, в предаването "Бизнес старт" на Bloomberg TV Bulgaria с водещ Иван Нончев. Бойчев коментира ръстът на здравно неосигурените лица. "Тук става въпрос за цялото население, но ако влезем още една стъпка ще видим, че сред ромското население осигурените лица са само 45%. Отчитайки, че значителна част са под 18 години, значи че лицата, които трябва да се осигуряват, а не го правят, са много голям процент".

"Получава се омагьосан кръг, защото неосигуреното лице има три неща, които може да направи, когато има нужда от медицинска помощ. Той може да плати изцяло своето лечение. Втория е да плати за последните три години своите осигуровки. Третото е, въпреки че няма показания за спешна помощ, да влезе за лечение през спешен кабинет и така получава най-скъпата от всички възможни медицински грижи".

Опитваме се да гасим пожара с кофа вода, а не със специализирана техника, категоричен бе гостът. Той сподели, че достъп до електронното си здравно досие в България имат едва 8% от здравно осигурените лица. Според него, ако този достъп бъде осигурен, самият факт, че пациентите ще виждат какви са медицинските процедури, които се вписват в досието, и как се фактурират, ще представлява вече ефективен контрол.

[Черно море](#)

✓ Достъп до електронното си здравно досие имат само 8% от осигурените българи

Ефективният контрол на услугата ще намали разходите на пациента, прогнозира Боян Бойчев от АИКБ

Достъп до електронното си здравно досие в България имат едва 8% от здравноосигурените лица. Ако този достъп бъде осигурен, пациентите ще виждат какви са медицинските процедури, които се вписват в досието, как се фактурират, и това ще представлява ефективен контрол. Това съобщи Боян Бойчев, Асоциация на индустриалния капитал в България в ефира на Bloomberg TV Bulgaria, в коментар на възможността за достъп до досието чрез Уникален код за достъп (УКД).

Бойчев е на мнение, че ако услугата, която той определи като информационна, се превърне в обратен контрол, ще се намалят разходите на пациента. „В България общият процент здравноосигурени е 88% от населението, а в Европа средният процент е 98%“, коментира ръстът на здравнонеосигурените лица, Бойчев. – Тук става въпрос за цялото население, но ако влезем още една стъпка ще видим, че сред ромското население осигурените лица са само 45%. Отчитайки, че значителна част са под 18 години, значи че лицата, които трябва да се осигуряват, а не го правят, са много голям процент".

„Осигуреното лице има три неща, които може да направи, когато има нужда от медицинска помощ. Той може да плати изцяло своето лечение. Вторият начин е да плати за последните три години своите осигуровки. Третият начин, въпреки че няма показания за спешна помощ, е да влезе за лечение през спешен кабинет и така да получи най-скъпата от всички възможни медицински грижи“, посочи Бойчев. Той сравни здравеопазването с пожар, „който се опитваме да гасим с кофа вода, а не със специализирана техника“.

Представителят на АИКБ смята, че за да се повиши ефективността на Здравната каса трябва да се предприемат законодателни промени, както и промяна на вътрешните правила в НЗОК. Експертът препоръча да се сключват селективни договори с изпълнителите на доболнична помощ. Боян Бойчев информира, че като брой лекари на населението на България съотношението е малко над европейското, но не така стои въпросът с медицинските сестри, при които това съотношение е два пъти под Европа.

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. Стандарт](#)

✓ Ускоряват инвестициите с промяна в ресорния закон

Министерски съвет предлага промени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите, които целят намаляване на административната тежест за инвеститори, кандидатстващи за получаване на сертификат за клас инвестиция или приоритетен инвестиционен проект.

Предложението е да отпадне един от изискваните документи и той да се събира само по служебен път. Става въпрос за удостоверение за наличието или липсата на задължения, издавано от Националната агенция за приходите (НАП).

Към настоящия момент са предвидени две възможности за предоставянето на документа. То може да бъде внесено лично от заявителя или се събира по служебен път от Българската агенция за инвестиции (БАИ), ако заявителят е избрал този вариант. С предложените промени информацията за липса или наличие на задължения към държавата ще бъде събирана

от БАИ и Министерство на икономиката, в качеството им на компетентни органи по комплексно административно обслужване, само по служебен път от НАП или от информационното приложение RegiX, което предоставя електронен достъп до регистрите на държавната администрация.

В резултат на промените ще бъдат намалени разходите и времето на заявителите за подготовка и окомплектоване на необходимите документи за сертифициране на инвестиционните проекти, във връзка с отпадането на задължението за предоставяне на посочения документ. Промяната е част от политиката на кабинета да се намали административната тежест върху бизнеса и да се опрости бюрократичния процес.

Investor.bg

✓ Захариева: Основна цел е всички страни от Западните Балкани да станат членки на ЕС

Външният министър допълни, че през новия сезон във външната политика ни очаква такава интензивност, както досега

Нашата основна цел, един от основните ни приоритети във външната ни политика е всички страни от Западните Балкани, когато са готови, да бъдат членове на ЕС, защото регионът все още не е стабилен. Това коментира във Варна вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева.

Тя допълни, че през новия сезон във външната политика ни очаква такава интензивност, както досега.

Захариева припомни, че се е завърнала от Черна гора, където е имала срещи, и според нея България и Черна гора могат да покажат добър пример на Балканите.

Захариева изрази удовлетворението си, че един от основните приоритети на европейската външна служба са Балканите.

Според нея не може само едни държави да поемат тежестта при мигрантската криза.

По думите ѝ не трябва да си затваряме очите, че това не са бежанци, а вече са нелегални имигранти. "За да се спре този поток трябва да сме не само солидарни един с друг, но и да се предприемат общи мерки", добави тя.

По думите ѝ в момента най-голямата тежест в момента е в Средиземно море и трябва да сме солидарни с Италия.

✓ Как дискусиата за образованието се измести към маловажни проблеми?

Черно-белите учебници не са основна тема, коментира икономист

Предложените от издателство „Просвета“ по-евтини черно-бели учебници за новата учебна година породиха много полярни мнения, а мнозина съзряха в него опит за дискриминиране на учениците според доходите на родителите им, пише в свой анализ икономистът от Института по пазарна икономика (ИПИ) Адриан Николов.

С други думи, черно-белите учебници етикат деца на бедни родители, а цветните – на богати. В резултат на това в центъра на дебата застана неравенството между учениците и начините на изразяването му, което измества фокуса от други, много по-големи проблеми на образователната система.

Вкратце, „Просвета“ тази година планира да предлага учебници с 30% по-ниски цени, но с черно-бели илюстрации там, където това няма да попречи на учебното съдържание. Видим проблем в това няма – новите, по-евтини учебници водят единствено до разширяване на избора на потребителите им и създават възможност нови учебници да си купят онези, които досега не са могли (както досега, учебниците до 7 клас остават безплатни и цветни). Подходящ паралел са различните издания на книгите с тънки и с дебели корици според джоба на читателите.

Критиците на издателството пропускат няколко от ключовите характеристики на учебниците. На първо място, последните имат чисто утилитарен характер. Целта им не е да бъдат естетически привлекателни, а да служат като ефективен инструмент в предоставянето и онагледяването на учебен материал; в повечето случаи за тази цел цветните илюстрации не са необходими.

Освен това, учебниците са стока за краткотрайна употреба за всеки отделен ползвател – повечето от тях се ползват от учениците не повече от година, благодарение на което вторичният им пазар процъфтява. По-евтините нови учебници означават и по-ниски цени на вторичния пазар, което води до още по-добро сегментиране на пазара според възможностите на конкретните семейства.

Това, което остана обаче извън спора около черно-белите учебници, е нуждата от все по-широка употреба на електронни учебници и различни онлайн платформи за обучение. В миналото проблемът беше най-вече в по-малката им достъпност. Днес обаче електронни учебници има по почти всички дисциплини, често на цени, наполовина по-ниски от тези на хартиените им варианти.

Електронните учебници от една страна позволяват предоставяне не само на статично, но и на интерактивно съдържание, а от друга намаляват тежестта на ученическите раници. Основната пречка пред ползването им е достъпът до електронни устройства, но тя лека-полека се решава с появата на все по-евтини и мощни мобилни и стационарни устройства на пазара и съответно подобрението на средния стандарт на живот на българските семейства.

Другият проблем е желанието на учителите да се възползват от възможностите им и интегрирането им в учебните програми – първото е въпрос най-вече на лична инициатива, другото – на воля от страна на образователното министерство и авторите на учебници.

Дотук с учебниците. По-тревожната образователна новина от тази седмица е заплахата на вицепремиера Валери Симеонов, че деца, които не посещават училище, „ще бъдат отнети [от родителите им], образовани и отглеждани от държавата“. Изказването му дойде в рамките на обяснения на новия механизъм за връщане на децата в училище – сама по себе си похвална инициатива, която цели междунституционално взаимодействие и прилагане на индивидуален подход в борбата с отпадането от училище.

Проблем със задържането на учениците в училище наистина има – според последните данни на Националния статистически институт относителният дял на отпадналите от образование в страната през 2015 г. е 2,86%. Този показател освен това показва тенденция към растеж, като в някои области е чувствително по-висок – в Добрич например достига 5,05%, а в Силистра – 4,83%.

Необходимостта от вземане на мерки за намаляване на отпадането от училище е очевидна. На този етап в тази посока се действа най-вече чрез обвързване на посещаването на училище със социални помощи, но то е доста нефункционално – според цитирани от „Медиапул“ данни, оповестени от социалното министерство, през 2016 г. едва 88 родители са върнали социалните си помощи по тази причина, което видимо не отговаря на реалните размери на проблема.

Обсъжданите мерки, които вече се прилагат и на практика, включват предимно екипи, които да се грижат за това децата да посещават училище, оценяване на риска от изпадане и съответно вземане на предварителни мерки, както и по-строг контрол. до момента не е ставало дума за отнемане на родителски права и насилствено обучение.

В изказването на вицепремиера не стана ясно как точно ще бъдат отнемани децата и каква ще е съдбата им след това. Тъй като държавата обаче не разполага с друг инструмент, най-вероятно следва те да бъдат отглеждани и възпитавани в приемни/осиновяващи семейства или домове от семеен тип, които постепенно замениха домовете за деца, прославили се с тежките си условия за живот и с трайните поражения, които нанасят върху развитието на децата.

Можем само да се надяваме, че изказването на Симеонов е пресилено и не представлява официалната образователна политика на правителството, а е част от от личните му възгледи. В противен случай не е пресилено да говорим за насилствено и безпричинно отнемане на деца от родителите им – мярка, много по-драстична от необходимото за борба с отпадането от училище.

Вярно е, че според конституцията училищното обучение до 16-годишна възраст е задължително. Там обаче не се посочват мерките, с които се налага това задължение. Съмнително е дали авторите ѝ са имали предвид насилственото отнемане на деца от семействата им като подходящ подход, но най-вероятно не е така.

Предложението на вицепремиера прилича по-скоро на характерното за неговите съпартийци пресилено медийно говорене, насочено предимно към очаквания решения с твърда ръка електорат. Въпреки това, самият факт, че то се обсъжда сериозно в обществено пространство говори зле за дебата около образователната реформа и посоката, в която ще поеме политиката в сектора.

Впрочем, и двете обсъждани тук образователни теми си приличат по това, че успешно заобикалят истинските проблеми в сферата. Без значение дали то ще бъде поднасяно в черно-бели, или цветни учебници, учебното съдържание се нуждае от осъвременяване и реструктуриране в посока изчистване, опростяване и повишаване на свободата на учителите. Независимо дали учениците успяват да се задържат в училище, рискът в близко бъдеще да няма кой да им преподава (поне с качество, което си струва посещаването на училище), ако учителската професия не стане по-привлекателна, е голям.

Dnevnik.bg

✓ **Евродепутати от ГЕРБ питат ще отпадне ли двойният стандарт при храните в ЕС**

Двама евродепутати от ГЕРБ/ЕНП - Емил Радев и Андрей Новаков, са отправили писмен въпрос до изпълнителния орган на Европейския съюз за това дали ще бъдат предприети законодателни мерки за предотвратяване на двойните стандарти в качеството и състава на хранителните продукти, продавани в различните държави членки.

Също така те настояват Европейската комисия да се ангажира с конкретни срокове за извършването на такива законодателни промени, съобщават от пресцентъра на ГЕРБ.

Емил Радев и Андрей Новаков предлагат още ЕК да изготви колкото се може по-бързо насоки към международните компании, производители на хранителни продукти, за да се гарантира, че всички потребители в ЕС са третираны еднакво. В питането се поставя и въпросът за това дали и кога ЕК възнамерява да направи широкомащабно проучване за съществуването на двойни стандарти в различните страни членки не само при хранителните, но и при други продукти, като например козметичните и почистващите.

Депутатите посочват, че питането им е след поставянето на този въпрос от няколко години и след като редица държави от Централна и Източна Европа, включително и България, многократно са изразявали притеснения, подкрепени с лабораторни доказателства, че съществуват различия в съставките и качеството на хранителни продукти на международни компании, продавани под една и съща марка в "старите" и "новите" държави членки.

В България бяха направени две сравнения на качеството между продукти, купени в България, и същите, купени в Западна Европа. При първата проверка, която анализира състава, се видяха някои разлики. При втората, която се занимаваше с етикетите, не бе открит двоен стандарт.

Според българските представители в Европейския парламент Емил Радев и Андрей Новаков такова двойно отношение на международните компании е недопустимо, особено в контекста на единния европейски пазар. "Потребителите в целия ЕС имат правото да се ползват с еднакви по качество и състав продукти, които са под една и съща марка и наименование", коментират те, цитирани от пресцентъра на партия ГЕРБ.

[В. Сегга](#)

✓ **За първи път от 3 г. новите пенсионери са по-малко**

Излезлите в пенсия служители на сектор "Сигурност" са над пет пъти по-малко спрямо м.г.

Във втората година, откакто действа пенсионната реформа, резултатите за Държавното обществено осигуряване са потвърждаващи се - за първи път от три години насам хората, които излизат в пенсия, са по-малко. След две рекордни години

през първата половина на 2017 г. спира и напливът от нови пенсионери от сектор "Сигурност". Към края на юни пенсионерите се военни и полицаи са над пет пъти по-малко спрямо миналогодишния юни. Това показват данните на Националния осигурителен институт за новоотпуснатите пенсии за полугодieto.

По-затегнатите условия тази година се отразяват на системата. 50 394 българи са получили пенсия за първи път. Те са с почти 11 на сто по-малко спрямо средата на 2016 г., а в предишните няколко години имаше постоянно увеличение. Лични пенсии за стаж и възраст са получили близо 26 300 души, или почти 61% от всички нови пенсионери. Тук НОИ отчита намаление с малко над 16% на хората, които получават за първи път лична пенсия за стаж и възраст, през първите шест месеца на тази спрямо предходната година. Тоест около 5100 българи по-малко се пенсионират към юни тази година.

От тях 21 хиляди са новите пенсионери от най-масовата трета категория. От 1 януари тази година мъжете се пенсионират на 64 г. с 38 г. и 4 месеца стаж. Жените излизат в пенсия на 61 г. с 35 г. и 4 месеца. Още 1262 българи от трета категория са избрали да не чакат тази възраст и да се пенсионират една година преди да навършат общата възраст, защото имат достатъчно стаж. Средно 9 месеца преди навършването на общата възраст са се пенсионирали тези хора, като пенсията им пожизнено ще е намалена с 0.4% на месец. Ранните пенсионери са почти 5 на сто от тези с новоотпуснати лични пенсии за осигурителен стаж и възраст. От НОИ коментират, че тази възможност, която действа вече втора година, не предизвиква интерес сред хората, въпреки че могат да се пенсионират и да продължат да работят.

Военните и полицаите също вече не се пенсионират масово, показват данните на осигурителния институт. Само 1094 служители от сектор "Сигурност" са излезли в пенсия от началото на годината до март, а за сравнение към края на миналогодишния март, когато започна да действа реформата, броят им бе 5684, тоест над пет пъти повече. От миналата година при тази категория работещи бе въведена възраст за пенсия (освен съществуващото изискване за стаж). Така тази година служителите от сектор "Сигурност" се пенсионират на 53 години. Всички обаче, които до края на 2015 г. бяха изпълнили условията за стажа, ще могат да се пенсионират независимо от възрастта си до края на 2018 г.

РЪСТ

При инвалидните пенсии, които са един от големите проблеми на системата, има изненада - за първи път от няколко години те се увеличават. А сякаш се очертаваше тенденция към свиването им, макар и с малко. Оказва се обаче, че към края на юни почти 15 хил. българи са получили лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Те са с над 5 на сто повече от средата на 2016 г., при положение че от 2014 година НОИ регистрираше постоянно намаление. Освен това този вид пенсии се увеличават и като дял - те вече са 34 на сто от всички нови лични пенсии, а пък миналата година бяха "само" 29 на сто.

✓ Кабинетът готви концесия за трети мост над Дунав

Премиерът Бойко Борисов обяви, че България се нуждае от трети мост над река Дунав и че той вероятно ще бъде изграден и експлоатиран на концесия. "Искам още един мост на Дунав, до този на Русе, да се направи на концесия. Който иска по-бързо да минава, да си плаща", каза премиерът в събота на среща с младежката организация на ГЕРБ във Варна.

Още в края на миналата година стана ясно, че чужденци проявяват интерес към строителството на нова връзка между България и Румъния. Тогава кметът на Силистра Юлиан Найденов обясни, че международен консорциум с испанско и китайско участие е заявил интерес към проекта за мост между Силистра и Кълъраш.

Неотдавна пък вицепремиерът Томислав Дончев каза, че третият мост на река Дунав у нас може да бъде построен чрез отдаване на концесия, а проектът да получи финансиране по плана "Юнкер".

А преди дни се разбра, че китайски строителни фирми проявяват интерес и към изграждането на скоростен път Лесово-Ямбол-Шумен-Силистра с нов мост през река Дунав.

През уикенда Бойко Борисов обяви, че транспортните връзки ще бъдат водеща тема в предстоящите му срещи с премиерите на Гърция и Румъния. "На 6 септември подписваме за транспортния коридор Солун-Кавала-Александруполис-Бургас-Варна-Русе в Гърция. На 5 октомври целият кабинет на Румъния идва във Варна, за да прикачим към това Дунавската стратегия", разясни Борисов.

Dnes.dir.bg

✓ 7,2% е ръстът на чуждите туристи до юли у нас

Близо 5 млн. чуждестранни туристи са посетили България в периода януари – юли, като се отчита ръст от 7,2% спрямо същия период на миналата година,

Това заявя министърът на туризма Николина Ангелкова пред ТВ Европа, съобщиха от пресцентъра на Министерството на туризма.

"На фона на миналогодишния рекорд е изключително постижение и се движи в рамките на нашите прогнози за увеличение от 7 до 10 на сто", посочи още тя и поясни, че най-големи нараствания има от водещите пазари.

Посещенията от Гърция се увеличават с 10%, толкова е и ръстът от Германия. При Великобритания ръстът се движи около 20 на сто, подобни са данните за увеличенията и от пазарите Полша и Чехия. Ръст от 5 на сто се наблюдава и при посещенията от Русия.

Освен това прогнозите са в периода от май до октомври българите да реализират над 5,7 млн. нощувки. Това означава около 2 млн. българи да почиват в страната, основно по Черноморието, посочи министър Ангелкова и уточни, че се очаква да се реализира нарастване от около 4,5-5% спрямо миналата година.

"Мисля, че е добре и показва устойчивост, към която ние се стремим и работим усилено", коментира министърът и посочи още, че действията, които предприемаме по отношение на законодателството, за да улесним бизнеса, и рекламата ще допринесат именно за постигане на плавни ръстове всяка година.

Приходите от туризъм за периода от януари до юни са 2,4 млрд. лева, което е с 12,3% повече спрямо същия период на 2016 г. Това показва, че стъпка по стъпка България се превръща в дестинация, която предлага качествен продукт, а не е нискобюджетна, коментира министърът.

Тя посочи още, че очакванията са тази тенденция да се запази до края на годината и ръстът на приходите да изпревари увеличението в броя на туристите.

Сезонът протече успешно, обобща министър Ангелкова. Тя каза още, че тази година оплакванията в сферата на туризма са много по-малко спрямо миналата година.

По данни на Комисията за защита на потребителите само около 5% от общите нарушения са свързани с туризма. Това дава основания да смятаме, че всички представители на сектора обръщат все повече внимание на спазването на закона, коментира тя.

[В. Земя](#)

✓ Нов рекорд при зърното

Отдавна не се бе случвало половината от прибраното жито да е добро за хляб

За първи път от години половината от пшеничената реколта у нас е добра за хляб, което ще постави фермери и търговци в много по-изгодна позиция при износа, където България традиционно държи пазара с фуражна пшеница. През 2015 г., когато също беше отчетен ръст, процентът на качественото зърно беше едва 37 %, а през миналата година 42 %, съобщи Павел Николов, експерт по окачествяването на зърното в министерството на земеделието, цитиран от Синор.бг. Дори фуражната пшеница тази година показва добри хлебопекарни качества, като 12 на сто от нея може да се ползват като подобрител на брашната, похвали се още експертът.

[Sinor.bg](#)

✓ След Гърция и България ще защитава киселото мляко пред Еврокомисията

Няма пречка и българските млекопреработватели да защитят киселото мляко като наименование за произход пред Европейската комисия, въпреки че гръцките им колеги първи са подали документи за защита на техните млека. Това съобщиха от министерството на земеделието за Синор.БГ, броени дни след като Еврокомисията обяви, че Гърция е депозирала документи за защита на тяхното кисело мляко.

Още на 11 август представители на българския млекопреработвателен бранш са провели среща с експерти от агроминистерството с искане за защита и на българското кисело мляко. Много скоро ще се организира повторна работна среща, на която да се обсъдят конкретните изисквания за кандидатстване, обясниха от агроведомството.

Въпреки че и двете балкански държави притежават еднакво наименование „кисело мляко“ за този продукт, това че Гърция е депозирала първа заявлението си, не означава, че и България не може да предприеме подобни действия, категорични са експертите. „Продуктите на България и Гърция имат различни характеристики и качества, както и своя утвърдена репутация сред потребителите векове назад, затова и двата продукта може да се регистрират съответно като българско и гръцко кисело мляко“, се посочва в отговор на въпрос, зададен от Синор.БГ на експерти от агроведомството.

Браншовите съюзи на млекопроизводителите и млекопреработвателите могат да кандидатстват по реда на европейския регламент 1151/2012, свързан със схемите за качество на селскостопански продукти и храни, така че да получат закрила на наименованието на продукта „Българско кисело мляко“.

Самият ред за кандидатстване е описан в наредба 16 от 2007 г. за подготовка и представяне на искания до Европейската комисия относно земеделските продукти и храни със защитени географски означения и традиционно специфичен характер, за контрол за съответствие с продуктовата спецификация и поддържане на база данни на производителите и контролиращите лица.

Процедурата за кандидатстване за регистрация на защитени наименования протича първо на национално ниво – в Министерство на земеделието, храните и горите, след което заявлението за регистрация се изпраща за преглед в Европейската комисия. Самото заявление се подава от групата, която произвежда продукта, като производителите след това са длъжни да спазват спецификацията и подлежат на контрол за съответствие на производството със спецификацията от контролиращо лице, а именно сертифициращата фирма.

[econ.bg](#)

✓ “Стандарт енд Пуърс” потвърди кредитния рейтинг на София

Оценката на “Стандарт енд Пуърс” е, че най-голямата българска община е финансово стабилна и разполага с достатъчно ликвидни средства

Международната рейтингова агенция “Стандарт енд Пуърс” потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на София. Той остава “2В плюс” с положителна перспектива.

Оценката на “Стандарт енд Пуърс” е, че най-голямата българска община е финансово стабилна и разполага с достатъчно ликвидни средства.

Агенцията отчита факта, че паричният поток, с който оперира София, надвишава 3 пъти плащанията по нейния дълг на годишна база, се посочва в съобщението на общинската администрация.

✓ Бягство от риска на валутните пазари. Доларът пада

На фона на задълбочаващата се криза на Корейския полуостров след последния ядрен опит на Пхенян инвеститорите бягат от риска. Във валутната търговия в понеделник доларът поевтинява спрямо считаната за по-безопасен актив японска йена. Американската валута се спусна до нивото от 109,22 йени търгувайки се по-рано в началото на деня по 109,79 йени за един долар, губейки 0,4 процента от стойността си при закриването на вчерашната търговия.

След поредните ядрени провокации от страна на КНДР САЩ предупреди за "мощабен" военен отговор в случай на заплаха за нейните съюзници.

Но забавящият се ръст на йената, след първоначалния рязък подем показва, че участниците на валутните пазари не очакват продължителна нестабилност след ядрените опити на Северна Корея, споделят анализатори пред Reuters. Те смятат, че действията на Пхенян са опит за натиск и по-изгодни позиции преди евентуални преговори за успокояване на обстановката.

Еврото също поевтиня спрямо японската валута с 0,2 процента до 130,47 йени след понижение до ниво 129,65 в началото на азиатската валутна търговия по-рано днес.

Спрямо долара общата валута прибави 0,2 процента до \$1,1884, задържайки се малко под пика от две и половина години в нивото \$1,2070, достигнат през миналата седмица.

Profit.bg

✓ Биткойнът пробие цена от 5000 долара, след което се срива с 10%

Виртуалната валута биткойн мина границата от 5 000 долара за първи път в кратката си история, само за да се срине с близо 10% веднага след това.

По време на търговията в събота криптовалутата успя да пробие психологическата граница, достигайки до ниво от 5 013.91 долара. Няколко часа по-късно обаче биткойнът загуби над 300 долара от стойността си, падайки до цена от около 4 600 долара.

Понижението продължи и през следващите дни, като по време на днешната търговия цената падна да 4 546 долара, по данни на CoinDesk.

Всичко това повлече и общата капитализация на пазара на криптовалюти, който бе близо до границата от 180 млрд. долара в събота, само за да посрещне началото на новата седмица при ниво от 160 млрд. долара, по данни на CoinMarketCap.

Сривът се дължи не само на спад в цената на биткойн, а и на поевтиняване и при останалите популярни криптовалути. Само в рамките на последните 24 часа етерът на Етереиум загуби 7.68% от цената си, падайки до 332.41 долара, XRP на Ripple поевтиня с близо 5% за ден, а лайткойнът записа спад от 8.81%, до 73.89 долара.

Като цяло мнозинството от дигитални активи последва движението на цената при биткойн, което оцвети целия пазар в масивно червено.

Причина за всичко това са най-масовите разпродажби от средата на юли насам.

Анализаторите са раздвоени по темата. Някои смятат, че е прибързано да се говори за пък при цената на биткойн, тъй като тепърва предстои все по-масово навлизане на криптовалутите в ежедневието на хората, поради даването на легален статут на криптовалутите из държавите по света.

Според други, рязкото понижение е „мечи капан“, отварящ вратата за големи печалби в близко бъдеще.

„Откакто биткойн получава сериозно медийно внимание, много хора търсят момент да влезнат на този пазар“, коментира Брам Сийлън, основател на инвестиционният посредник за криптовалути AnyCoin, цитиран от CoinDesk.

Според други мнения, пазарът е способен да поднесе още по-сериозно поевтиняване на биткойн, отчитайки историята на остра волатилност на криптовалутата.

Към коментара на публикуване на материала биткойнът се търгува срещу 4 564.06 долара при пазарна капитализация от 75.5 млрд. долара, или близо половината от общата цена на всички над 800 публично търгувани дигитални активи.

✓ Спад за азиатските индекси, ръст на златото

Спад на азиатските индекси в началото на седмицата, като инвеститорите масово се обърнаха към активи убежища, след направените тестове на водородна бомба от страна на Северна Корея.

Най-големи понижения бяха отчетени на борсите в Япония и Сеул, докато японската йена и швейцарският франк поскъпнаха в ранната търговска сесия. Повишение се наблюдава и при златото, докато фючърсите на щатските индекси са оцветени в червено, което предполага търговия на негативна територия днес.

Част от инвеститорите предпочитат в момента да държат кеш като по-голям процент от портфейлите си. Такъв е примерът с AMP Capital, управляващ около 110 млрд. долара, по последни данни. Мениджърът на фонда Надер Наейми заяви пред Bloomberg, че в момента около 30% от портфейла са парични средства.

Какво се случва на пазарите в момента?

Японският Топик губи 1% днес, след като по-рано през деня бе на минус от 1.2 на сто, докато южнокорейският Kospi се понижава с 0.8 на сто. Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI отчита най-големия си спад от началото на август, след като бележи загуби от 0.5 на сто.

На отрицателни територии се търгуват още индексите в Хонконг, Китай, Филипините и Индия.

През настоящата седмица, или по-точно в четвъртък, ще се проведе среща на Европейската централна банка. Президентът й Марио Драги се очаква да изрази опасенията си от скъпото евро, но по всяка вероятност няма да сподели подробности около програмата за икономически стимули.

Очакванията на пазарните наблюдатели са, че следващите промени по програмата ще бъдат обявени през октомври или дори декември.

Единната европейска валута стартира седмицата с ръст от 0.2 на сто спрямо щатския долар, до 1.881, докато йената се оскъпи с 0.4 на сто, до 109.82 за един щатски долар. Смятаната също за валута убежище швейцарски франк също нарасна с 0.4 на сто рано днес.

Златото добави днес 0.6 на сто, до 1332.91 долара за троунция, след като през изминалата седмица поскъпна с 2.5 на сто.

Месец август пък бе най-успешен за благородния метал от януари насам.

Настоящата стойност на златото е най-високата, наблюдавана в последните 10 месеца.

Петролът сорт Брент отчете спад от 29 цента, до 52.46 долара за барел, докато американският лек суров петрол добави 14 цента, до 47.43 долара за барел.